

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 3 november 2023
(OR. en)

14988/23

Interinstitutionellt ärende:
2023/0392(NLE)

AELE 40
EEE 37
N 93
ISL 52
FL 31
MI 935
CLIMA 530
ENV 1232
ENER 594
TRANS 471

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	3 november 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 696 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet (ETS Sjöfart och stationärt)

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 696 final.

Bilaga: COM(2023) 696 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.11.2023
COM(2023) 696 final

2023/0392 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet

(ETS Sjöfart och stationärt)

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén i samband med det planerade antagandet av gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. EES-avtalet

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*) säkerställer lika rättigheter och skyldigheter på den inre marknaden för medborgare och ekonomiska aktörer i EES. Enligt EES-avtalet ska EU-lagstiftningen om de fyra friheterna införlivas i alla 30 EES-stater, dvs. EU:s medlemsstater samt Norge, Island och Liechtenstein. Avtalet omfattar även samarbete på andra viktiga områden såsom forskning och utveckling, utbildning, sociala frågor, miljöfrågor, konsumentskydd, turism och kultur, vilka gemensamt benämns ”angränsande och övergripande politikområden”. EES-avtalet trädde i kraft den 1 januari 1994. Europeiska unionen och dess medlemsstater är parter i EES-avtalet.

2.2. Gemensamma EES-kommittén

Gemensamma EES-kommittén ansvarar för förvaltningen av EES-avtalet. Kommittén är ett forum som gör det möjligt att utbyta åsikter om frågor som rör EES-avtalets funktion. Besluten fattas i samförstånd och är bindande för parterna. På EU-sidan är det Europeiska kommissionens generalsekretariat som ansvarar för samordning av EES-frågor.

2.3. Gemensamma EES-kommitténs planerade akt

Gemensamma EES-kommittén förväntas anta gemensamma EES-kommitténs beslut (*den planerade akten*) om ändring av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet.

Syftet med den planerade akten är att införliva förordning (EU) 2023/957 om ändring av förordning (EU) 2015/757 i syfte att inkludera sjöfartsverksamhet i EU:s utsläppshandelssystem och för övervakningen, rapporteringen och verifieringen av utsläpp av ytterligare växthusgaser och utsläpp från ytterligare fartygstyper¹, direktiv (EU) 2023/959 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem², beslut (EU) 2023/852 om ändring av beslut (EU) 2015/1814 vad gäller det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven för marknadsstabilitet inom unionens utsläppshandelssystem för växthusgaser fram till 2030³

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/957 av den 10 maj 2023 om ändring av förordning (EU) 2015/757 i syfte att inkludera sjöfartsverksamhet i EU:s utsläppshandelssystem och för övervakningen, rapporteringen och verifieringen av utsläpp av ytterligare växthusgaser och utsläpp från ytterligare fartygstyper (EUT L 130, 16.5.2023, s. 105).

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959 av den 10 maj 2023 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem (EUT L 130, 16.5.2023, s. 134).

³ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/852 av den 19 april 2023 om ändring av beslut (EU) 2015/1814 vad gäller det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven för marknadsstabilitet inom unionens utsläppshandelssystem för växthusgaser fram till 2030 (EUT L 110, 25.4.2023, s. 21)

samt kommissionens beslut (EU) 2023/1575 om kvantiteten utsläppsrätter i unionen som ska utfärdas inom EU:s system för handel med utsläppsrätter för 2024⁴ i EES-avtalet.

Den planerade akten blir bindande för parterna i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Kommissionen överlämnar det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén till rådet för antagande som unionens ståndpunkt. Efter antagandet bör ståndpunkten läggas fram för gemensamma EES-kommittén så snart som möjligt.

I det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén föreskrivs en särskild översynsklausul om tillämpningen av kapitel IVa i direktiv 2003/87/EG, och till dess att översynen är färdig ska tillstånds- och övervakningsreglerna i kapitel IVa inte tillämpas på Liechtenstein. Detta går utöver vad som kan anses vara rent tekniska anpassningar i den mening som avses i rådets förordning nr 2894/94⁵. Unionens ståndpunkt bör därför fastställas av rådet.

Liechtensteins särskilda omständigheter motiverar undantaget, eftersom Liechtenstein har ett bilateralt avtal med Schweiz enligt vilket landet för det första har samma skattesats för CO₂ som CO₂-skatten i Schweiz (för närvarande 120 euro per ton CO₂) och för det andra har en CO₂-skatt som förvaltas fullständigt av de schweiziska myndigheterna, inbegripet skatteuppbörd vid gränsen mellan Liechtenstein och Österrike, och som betalas av schweiziska enheter. Detta beror på att alla bränsleleveranser kommer från Schweiz, och bränslelagringen sköts av schweiziska enheter. Därför görs en översyn som är specifik för Liechtenstein för varaktigheten av undantaget för överlämnande av utsläppsrätter enligt ETS2, om de nationella koldioxidskatterna faktiskt är högre än ETS2-priset vid tidpunkten för nästa beslut av gemensamma kommittén om införlivande av ändringar av direktiv 2003/87/EG. Detta förväntas ske efter den vägledande översyn av direktiv 2003/87/EG i juli 2026 som nämns i artikel 30. Innan det beslutet av gemensamma kommittén träder i kraft skulle bestämmelserna om tillstånd, övervakning och rapportering för reglerade enheter inte tillämpas på Liechtenstein.

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet ”akter med rättslig verkan” omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som

⁴ Kommissionens beslut (EU) 2023/1575 av den 27 juli 2023 om kvantiteten utsläppsrätter i unionen som ska utfärdas inom EU:s system för handel med utsläppsrätter för 2024 (EUT L 192, 31.7.2023, s. 30).

⁵ Rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EGT L 305, 30.11.1994, s. 6).

inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”⁶.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Gemensamma EES-kommittén är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen EES-avtalet. Den akt som ska antas av gemensamma EES-kommittén utgör en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram. Därför är den formella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94 beror huvudsakligen på den materiella rättsliga grunden för den EU-rättsakt som ska införlivas med EES-avtalet.

Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Eftersom gemensamma EES-kommitténs beslut införlivar förordning (EU) 2023/957, direktiv (EU) 2023/959, beslut (EU) 2023/852 och kommissionens beslut (EU) 2023/1575 i EES-avtalet är det lämpligt att grunda detta rådsbeslut på samma materiella rättsliga grund som de rättsakter som införlivas. Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 192.1 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 192.1 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget och artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom gemensamma EES-kommitténs akt kommer att ändra bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet är det lämpligt att den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

⁶ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet

(ETS Sjöfart och stationärt)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet⁷, särskilt artikel 1.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet⁸ (*EES-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1994.
- (2) Enligt artikel 98 i EES-avtalet får gemensamma EES-kommittén besluta att ändra bland annat bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet.
- (3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/957⁹, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959¹⁰, Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/852¹¹ och kommissionens beslut (EU) 2023/1575¹² bör införlivas med EES-avtalet.

⁷ EGT L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁸ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/957 av den 10 maj 2023 om ändring av förordning (EU) 2015/757 i syfte att inkludera sjöfartsverksamhet i EU:s utsläppshandelssystem och för övervakningen, rapporteringen och verifieringen av utsläpp av ytterligare växthusgaser och utsläpp från ytterligare fartygstyper (EUT L 130, 16.5.2023, s. 105).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959 av den 10 maj 2023 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem (EUT L 130, 16.5.2023, s. 134).

¹¹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/852 av den 19 april 2023 om ändring av beslut (EU) 2015/1814 vad gäller det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven för marknadsstabilitet inom unionens utsläppshandelssystem för växthusgaser fram till 2030 (EUT L 110, 25.4.2023, s. 21)

¹² Kommissionens beslut (EU) 2023/1575 av den 27 juli 2023 om kvantiteten utsläppsrätter i unionen som ska utfärdas inom EU:s system för handel med utsläppsrätter för 2024 (EUT L 192, 31.7.2023, s. 30).

- (4) Bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet bör därför ändras i enlighet med detta.
- (5) Unionens ståndpunkt i gemensamma EES-kommittén bör därför baseras på det åtföljande utkastet till beslut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande den föreslagna ändringen av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet ska baseras på det utkast till gemensamma EES-kommitténs beslut som åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*